

[Lykketoff]

Derfor er vi tilhængere af brugerafgifter på miljøområdet, på arbejdsmiljøområdet, og der kan være dele af trafikområdet, hvor det er helt fornuftigt. Det er dog helt åbenbart, at ud fra det kriterium er det ikke alene socialt uacceptabelt, men også meningsløst at forestille sig brugerbetaling, hvis folk står med baren på dørtærnet til sygehuset; det regulerer ikke nogen adfærd at kræve penge af dem dér. Man skal ind ret meget tidligere i processen og prøve at regulere adfærden, f.eks. på miljøområdet skabe den forestilling hos mennesker og hos virksomheder, at ren luft og rent vand ikke er frie goder, men noget, der koster, især hvis man ikke behandler dem med omsorg.

Derimod er vi altså imod brugerbetaling på sundheds-, uddannelses- og socialområdet. På socialområdet har man det jo i et eller andet omfang. Vi er imod, at brugerbetalingen bliver forhøjet. Der er områder, hvor vi klart mener, at brugerbetalingen ikke skal forhøjes, men skal nedsættes. Det gælder børnepasningsbetalingen i de dyre kommuner. Det gælder den kollektive trafik.

Regeringen har så nogle overvejelser om privatisering i form af overgang til selskabsform for en række offentlige virksomheder. Også her tror jeg det er nødvendigt at være meget præcis for ikke at blive misforstået. Socialdemokratiet er tilhænger af den organisationsform for en offentlig forretningsmæssigt drevet virksomhed, der gør det muligt for denne virksomhed at agere bedst i det marked, hvor den optræder.

Socialdemokratiet har ikke nogen dogmatiskke indvendinger mod, at en offentlig virksomhed som f.eks. Københavns Luftfartsvæsen bliver omdannet til et aktieselskab – det kan være fornuftigt – men vi synes, det er tåbeligt at forestille sig, at man skulle sælge hele aktieposten til private i en virksomhed, som vi ved er veldrevet, som giver et stort overskud, som yder et stort løbende bidrag med hensyn til at få statens finanser til at hænge sammen. Det svarer til at sælge ud af arvesølvet til spotpris. Det er dumt. Det er vi imod.

Også her mener jeg, at borgerligheden lader sig fange af eget ideologisk snæversyn i stedet for at lade sig lede af rationelle, økonomiske overvejelser – forretningsmæssigheds- og hensigtsmæssighedsovervejelser.

Så kan man jo også undre sig over – hvis det er rigtigt, hvad rygten siger, at regeringen over-

vejer at ændre på arbejdsløshedsforsikringen, så private forsikringsordninger skal spille en større rolle, privat geschæft – at man ikke i stedet for har overvejet, om ikke man med den måde, vi organiserer vores arbejdsløshedsforsikring på i øjeblikket, hvor man overlader en meget stor del af ansvaret netop til organisationerne, til foreningslivet, som man i redegørelsen her lægger meget vægt på at inddrage i løsningsen af offentlige og halvoffentlige opgaver, i virkeligheden har fundet en forholdsvis ubureaukratisk løsning på et samfundsproblem og derfor ikke har nogen fornuftig brug for at flytte rundt på ansvaret.

Finansministeren henviser mod slutningen af redegørelsen til, at der kan laves brugerbetaling, og man har nogle undersøgelser fra AKF, siger man, der viser, at der på nogle områder er færre fordelingspolitiske og praktiske problemer ved at udvide brugerbetalingen end hidtil antaget. På en række områder siger man, at det faktisk er de mere velstillede, der især vil blive stillet over for at betale for ydelser, der hidtil har været gratis, og det skulle så være et argument for, at det ikke var så stort et problem.

For det første vil jeg godt sige, at jeg har set disse undersøgelser fra AKF. Jeg synes ikke, de var særlig kvalificerede. Jeg synes, at både Kommunernes Landsforenings folk og AKF's folk gør sig skyldige i den meget afgørende fejltænkning, at de betragter det som høj indkomst, når to mennesker, der har et ganske almindelig arbejde, er gift med hinanden.

Og det fører så ud i den næste fejltænkning, nemlig at den gruppe – dvs. to, der har en ganske almindelig løn – som pr. definition, fordi vi har så mange enlige, fordi vi har så mange overførsler, ligger over gennemsnittet i indkomstfordelingen, så kan tåle at blive pålagt en brugerbetaling, der er større, på børnepasning, endda på skolegang, kan tåle at betale for at låne bøger på biblioteket. Jeg tror, man skal være meget, meget forsigtig med at drage den slags slutninger. Jeg mener, de er forkerte. Jeg mener, de fører til forkerte beslutninger.

Så vil jeg i øvrigt godt komme ind på et område, som ikke har været nævnt i diskussionen, og som heller ikke nævnes i redegørelsen, men hvor man jo netop med hold i disse undersøgelser siger, at det vist ikke er så betænkeligt med brugerbetaling f.eks. på biblioteksområdet. Ja, det har man jo gjort til et stort ideologisk felt-